

Buna iki türlü cevap verilebilir: Biri akli delillerle, diğeriye manevi delillerle. Bu soruya aklen şöyle karşılık verilebilir.

Cemaat ancak sayıca kalabalığa denmez. Bin, yüz bin veya bir milyon insana cemaat denmez. Doğrusu birlikte çalışmaya karar vermiş fertlerin toplamına cemaat denir. Bu fertlerin işbirliğiyle hazırlanmış belli bir programa göre çalışmalarını sürdürmeleri de şarttır. Bu şekilde faaliyetlerini sürdüren beş altı kişi de olsa onlara cemaat denir. Ama bu gibi nitelikleri taşımayan milyonlarca insan kitlesi de olsa ona cemaat denmez.

Hız. Peygamber Efendimiz (S.A.V.) Mekke'de peygamberliğini iddia ettiği zaman ilk gün kendisine inanan sadece dört kişi oldu. Beşincisi de kendisiydi. İşte bunlar beş kişi olduğu halde yine de bir cemaat idiler. Fakat nüfusu sekiz dokuz bini bulan Mekkeliler bir cemaat değildiler. Bütün Arabistan'daki halk ta bir cemaat değildi. Çünkü onlar ne işbirliğiyle çalışmaya karar verdiler ne de onların belli bir programı vardı. Onun için böyle bir soruyu sormadan önce biraz düşünmek gerekir. Acaba şu anda Müslümanlar bir cemaat midirler? Bütün dünya Müslümanları tüm işlevlerinde hep birlikte, el ele vererek çalışmaya karar verdiler mi? Veya belli bir programı var mıdır? Kaldı sempaticanlık meselesi... evet, onu kabul ediyorum. Müslümanlar birbirlerine karşı sempatican duygular beslerler. Fakat bu gibi duygular bütün Müslümanlarda yoktur. Aralarındaki ihtilafları giderecek bir yöntem veya nizam da yoktur. Görüş ayrılığı cemaatte de çıkabilir.

Peygamber efendimiz zamanında Ensar ve Muhacirin arasında bazen ihtilaf çıkmıştır. Bazen diğer kabileler arasında ihtilaflar meydana gelmiştir. Fakat Peygamber efendimiz o ihtilaf hakkında bir şeyler buyurduğu zaman hiç kimse çıt çıkarmazdı. Ve ihtilaf ta yok oluverirdi. İlk dört halife zamanında da böyleydi. Herhangi görüş ayrılığı çıktığı zaman halife karar verir, ihtilaf kendiliğinden ortadan kalkardı. Bu dört halifeden sonra yaklaşık yetmiş yıla kadar Müslümanlar tek hükümet altında yaşamışlar. Müslümanlar nerede olurlarsa olsunlar, tek bir nizamı tabi idiler. O nizam doğru muydu yanlış mıydı, orası ayrı bir mesele. Fakat ne olursa olsun, o nizam Müslümanları tek bir bayrak altında tutmayı başarmıştır. Ondan sonra ihtilaflar baş göstermeye başladı. Ve Müslümanlar ikiye bölündüler. Bir taraf İspanya Müslümanları, öbür taraf diğer dünya Müslümanları. İki ayrı merkez oluştu. Bu bir ihtilaftı ama sınırlı bir ihtilaf. Ama yine de dünya Müslümanlarının çoğunluğu belli bir nizam altında yürüyordu.

Fakat üç yüz sene geçtikten sonra bu düzen öylesine darmadağınık oldu ki, bütün Müslümanlarda ihtilaflar aldı yürüdü. İslâm dünyasında bir dağınıklık, bir perişanlık, bir yaprak dökümü baş göstermeye başladı. Yüce Peygamber Efendimiz ne kadar da doğru söylemiş: Yani

"en güzel asır, benim içinde bulunduğum asırdır. Ondan sonra ikinci asır ve daha sonra üçüncü asır Müslümanlarının durumu iyi olacak. Fakat bundan sonra doğruluk ortadan kalkacak. Zulüm zorbalık, baskı ve ihtilaf devresi başlayacak."

Tabii ki dediği gibi aynen oldu. Bu ihtilaflar alabildiğine çoğaldı. Hatta Müslümanlar son üç asırda kuvvetlerini tamamen yitirdiler. Bir zamanlar Avrupa her Müslüman hükümdardan tir tir titrerdi. Bu günse bütün Müslüman âlemi Avrupa ve Amerika'nın sadece tek bir gücüne dahi karşı koyamaz. Filistin'de Yahudilerin küçük bir devleti kuruldu. Suriye, Irak, Lübnan, Suudi Arabistan, Mısır ve Filistin orduları ona karşı koymaya çalışıyor. Fakat şurası bir gerçektir ki, Yahudiler Birleşmiş Milletler tarafından kendilerine tahsis edilen bölgeden daha fazla yeri işgal etmişlerdir. Amerika ve İngiltere gibi devletlerin bu Yahudi devletine destek olduğu bir gerçektir. Zaten esas soru da buradadır. Yani bir zamanlar Müslümanlardan sadece bir devlet bile Batıya taş çıkartırdı. Bugünse tam tersine, bir iki batı devleti bütün İslâm âleminden daha güçlüdür.

Kısacası, cemaat kavramına göre şu anda Müslüman devletler mevcuttur ama onların hiçbir cemaati yoktur. Bunlardan en büyük Müslüman devlet Allah'ın lütfuyla yeni kurulan Pakistan devletidir. Fakat İslâmiyet demek Pakistan demek değildir. İran demek değildir, Mısır, Suriye, Suudi Arabistan demek de değildir. İslâmiyet bir zamanlar bütün Müslümanları bir araya getiren, onları tek bir yere bağlayan birlik ve beraberlik bağı demektir. Ve maalesef şu anda böyle bir nizam dünyada yoktur. Pakistan, Afganistan'a karşı, Afganistan Pakistan'a karşı sempati duyabilir. Fakat ne Pakistan Afganistan'ın her sözünü kabul eder, ne de Afganistan Pakistan'ın. Her iki ülkenin politikası ayrı ayrıdır. Her ikisi de kendi iç meselelerinde özgürdür. Her iki memleket halkının durumu da ayrı ayrıdır. Afganlar kendi yerinde özgürdürler, Pakistanlılar kendi yerinde. Mısır halkı kendi yerinde özgürdür. Onları tek bir bayrak altında toplayan hiçbir güç yoktur. Onları tek bir boncuk dizisine geçirecek hiç bir kuvvet yoktur.

Velhasıl şu anda Müslümanlar da var, Müslüman devletler de. Bazı Müslüman devletler hamdolsun toparlanıp güçlenmektedir. Fakat ne olursa olsun Müslümanlar tek bir cemaat değildirler. Farz edelim Pakistan donanması öylesine güçlenir ki, günün birinde Hint Okyanusunu ele geçirmeyi başarır, ordusu öylesine güçlenir ki, Hindistan ordusu ondan korkmaya başlasa, onun ekonomik durumu öylesine yükselir ki, dünya borsalarını ele geçirirse, hatta olağanüstü bir şekilde kuvvetlenerek Amerika'dan daha fazla güçlü olsa, İran, Suriye, Filistin veya Mısır gibi devletler kendisiyle ilhak ister mi? Tabii ki hayır! Bu devletler Pakistan'ın üstünlüğünü kabul eder. Ona sempatik davranır, fakat kendi varlığını ortadan kaldırmaya asla yanaşmaz. Hamdolsun Müslümanların politik durumları iyiye gidiyor. Bazı Müslüman devletler yeni yeni kurulmaya başladı. Buna rağmen bütün dünya Müslümanlarına bir İslâmi cemaat denemez. Çünkü onlar değişik siyasi cephelere bölünmüşlerdir. Ayrı ayrı devletlere ayrılmışlar. Fakat bunların seslerini bir yere toplayan hiçbir güç yoktur. Hâlbuki İslâm cihan şümül bir din olduğunu iddia eder.

İslâmiyet yalnız Arap Müslümanları demek değildir. Suriye veya İran Müslümanları da demek değildir. Mademki dünyanın her ülkesindeki Müslümanlar İslâmiyet adı altında bir araya gelebiliyorlar, o zaman bu ülkelerin bütün Müslüman gruplarını bir araya getirebilecek bir cemaate ancak İslâmî cemaat denebilir. Gerçi şu anda Müslümanların hükümet ve siyasetleri vardır. Fakat böyle bir cemaat olmadıkça biz, şu anda Müslümanların hiçbir cemaati yoktur demek zorundayız. Bir de el birliğiyle hazırlanmış belli bir program meselesi var. Eğer dünyanın bütün Müslümanlarını bir araya toplayacak nizam yoksa o zaman Müslümanların elbirliğiyle hazırlanmış belli bir programı da yok demektir. Ne siyasi, ne medeni, ne de dini. Bazı yerlerde bir Müslüman'ın tek başına İslâm düşmanlarına karşı mücadele vermesi başka şeydir. Birde belli bir nizam altında, dört bir yandan gelen düşman saldırılarını kontrol edip hep birlikte ona karşı göğüs gererek çaba harcamak başka şeydir. Kısacası Müslümanlar böyle bir program açısından da tek bir cemaat değildirler. Bu durumda böyle bir cemaat kurulursa ve yukarda sözü edilen her iki amaca haiz olarak meydana gelirse ona, “yeni bir cemaat ortaya çıktı” denmez. Ona “eskiden hiçbir cemaat yoktu, şimdi bir cemaat kuruldu” denmelidir.

Hâlâ cemaatimiz için “efendim namaz aynı, kible aynı, Kur'an ve Peygamber aynı, yine de Ahmediye Cemaati ayrı bir topluluk teşkil etme gereği duydu... Neden acaba?” diyenlere ben de “lütfen şu hakikati iyice düşünün ki, İslâmiyet'i yeniden bir cemaat yapma zamanı çoktan geldi. Daha ne zamana kadar beklenilecek” diyeceğim. Mısır hükümeti kendi yerinde çalışmakta, İran ve Afganistan hükümetleri de kendi yerlerinde çalışmaktadırlar. Diğer İslâm devletlerinden her biri kendi yerinde çalışmaya devam ediyorlar. Fakat bunlar mevcut olduğu halde yine de ortada bir boşluk ve eksiklik vardır. İşte Ahmediye cemaati bu boşluğu ve eksikliği tamamlamak için kurulmuştur.

Türkler, Osmanlı halifeliğini ortadan kaldırdıkları zaman bazı Mısır din adamları tarafından Hilafet hareketi başlatıldı. (Bazı güvenilir kaynaklara göre bu hareket bizzat Mısır kralının imasıyla başlatıldı) Bu hareketin amacı Mısır kralını Halifet-ül Müslimin yapıp bu ülkeye diğer İslâm ülkelerine karşı bir üstünlük sağlamaktı. Fakat Suudi Arabistan hükümeti buna karşı çıktı. Ve bu hareketin İngilizler tarafından başlatıldığını ileri sürerek aleyhinde propaganda yapmaya başladı. Onlara göre hilafet için en uygun ve layık kişi ancak Suudi Arabistan kralıdır. Kaldı halifelik meselesi. Gerçekten Müslümanları tek bir bayrak altına toplayabilen yegâne bağıdır hilafet. Fakat bu halifelik sözcüğü belli bir padişah veya krala mahsus olarak kullanılmaya başlanınca diğer krallar, kendi devletlerinde bir kargaşalık yaratılmak istendiğinin hemen farkına vardılar. Ve böylece bu yararlı hareket boşa çıktı. Eğer böyle bir hareket halk içinde teşkil edilirse ve bunun arkasında manevî ruh ta mevcutsa, o zaman siyasi rekabet bunun yoluna engel olmayacak, sadece cemaati çekişmeler buna engel olabilecek. Böyle bir hareket (uluslar arası) siyasî çekişme yüzünden ancak kendisini destekleyen devlet sınırları içerisinde mahdut olup kalacaktır. Fakat dinî bir cemaat olarak muhalefet edildiği zaman bu hareket hiçbir devlet sınırını tanımayacak, her ülkeye, her diyara girecek, yayılıp kök salacaktır. Hatta Müslüman olmayan devletlerde bile başarılar sağlayacaktır. Çünkü siyasî çekişme olmadığı için

başlangıçta devletler muhalefet etmeyecektir.

Nitekim Ahmediye cemaatinin geçmişi buna tanıktır. Ahmediyet'in amacı yalnız ve yalnız Müslümanlar arasında birlik ve beraberlik sağlamaktı. Padişahlığa talip değildi. Hükümete de talip değildi. İngilizlerin kendi ülkelerinde bazen Ahmediyet'e zararları da olmuştur. Ama bu cemaat tamamen dinî olduğu için açıkça buna karşı koymaya da gerek duymamışlardır. Afganistan da padişahlar bazı hocalardan korkup Ahmedîlere eziyet ve baskılar uyguladılar fakat özel görüşmelerde sürekli olarak mazeretlerini gösterip yaptıklarına pişmanlık duyduklarını da belirttiler. Bunun gibi diğer İslâm ülkelerinde halk da bu cemaate karşı çıktı, din adamları da. Hükümet bunlardan korkarak bazen Ahmedîlere engeller çıkardı.

Fakat hiçbir devlet, Ahmediye hareketinin kendisini devirmeyi amaçladığını asla düşünmedi. Ve böyle düşünmesi doğaldı. Çünkü Ahmediyet'in siyasetle hiçbir alakası yoktur. Ahmediyet'in amacı yalnız Müslümanların dini durumlarını düzeltmek, İslâm düşmanlarına karşı ahlakî ve manevî silahlarla hep birlikte mücadele edebilmeleri için onları bir araya toplamaktır. Bu amaçla Ahmedî misyonerler Amerika'ya gönderildiler. Oranın halkı Asyalılara karşı oldukları kadar Ahmedî misyonerlere karşı da aynı tepkiyi gösterdiler. Fakat bir dinî hareket söz konusu olunca onlar muhalefet etmediler. Endonezya'da Felemenkliler hükümeti de aynı şekilde davrandı. Siyaset alanında Ahmedîlerle herhangi bir sürtüşme meydana gelmeyeceğini anlayınca, her ne kadar görünürde ilgisiz davranıp Ahmedîleri gizlice takip ettiyseler de, Ahmediyet'e karşı koymaya gerek görmediler. Böyle davranmaları da doğaldı. Her neyse biz, onların dinlerinin aleyhine dinî propagandalar yapardık. Onlardan sempati beklemiyorduk tabii. Biz de siyasetle doğrudan doğruya ilgilenmezdik. Onun için bizimle bu hususta doğrudan doğruya çarpışmaya da hakları yoktu.

Bunun sonucudur ki, Ahmediyet bugün hemen hemen her ülkede mevcuttur. Hindistan'da, Afganistan'da, İran'da, Irak'ta, Suriye'de, Filistin'de, Mısır'da, İtalya'da, İsviçre'de, Almanya'da, İngiltere'de, Amerika Birleşik Devletleri'nde, Endonezya'da, Malezya'da, Doğu ve Batı Afrika'da, Habeşistan ve Arjantin'de de Ahmediyet kendi ağaçlarını dikmiştir. "Bu ülkelerde Ahmediyet mevcuttur" dediğim zaman orada yaşayan birkaç Hintlinin Ahmediyet'e girmesi anlamına gelmez. Oranın yerli halkından bazı ihlas sahibi kimseler Ahmediyet'i kabul edip İslâmiyet'e hizmet etmek için hayatlarını bile feda ediyorlar. Örneğin Yüzbaşı bir İngiliz, hayatını İslâmiyet'e adayıp şu anda Ahmediye misyoneri olarak İngiltere'de çalışmaktadır. Kendisi beş vakit namaz kılar, hiç içki içmez ve ayrıca tanıtma broşürlerini yayınlamak için parayı sağda solda çalışarak temin eder. Toplantılar düzenler. Geçimi için kendisine İngiltere'de çalışan bir çöpçünün aldığı maaştan daha az para veriyoruz. Bundan başka Alman'ın biri –kendisi orduda yetkili bir mevki sahibidir- Ahmediyet için hayatını adadı. Almanya'dan büyük bir çaba sarf ederek ancak çıkabildi. Kendisinin İsviçre'ye varıp orada vizesini beklediğini demin haber aldık. Bu genç İslâm hizmeti için kalbinde büyük bir coşkunluk taşımaktadır. İslâmiyet'i tam manasıyla öğrenmek için yakında Pakistan'a gelecek. Daha sonra İslâmiyet'i yaymak için başka bir ülkeye gidecek. Yine

Almanya'nın genç bir yazarı, yüksek tahsilli karısıyla birlikte İslâmiyet için hayatlarını adamak arzusunda olduklarını belirttiler. Belki de yakında kesin karar verip İslâmiyet'i öğrenmek için Pakistan'a gelecekler. Bunun gibi Hollandalı bir genç İslâmiyet için kendi hayatını adamaya karar vermiş bulunuyor. Herhalde pek yakında herhangi bir ülkede İslâmiyet'i yaymakla görevlendirilecek.

Şüphesiz Ahmediye Cemaati sayıca azdır. Fakat dikkat edilecek husus, bunun sayesinde bir İslâmî cemaatin teşkil edilmesidir. Her ülkede az çok kimseler bu cemaate katılıp cihan-şumül bir birlik ve beraberlik temelini atmaktadır. Ve her çeşit siyasete bağlı kimselerden az da olsa bu topluluğa girmektedirler. Bu denli hareketlerin başlangıcı daima küçük çaplı olur. Fakat günün birinde birdenbire toparlanıverir. Ve birkaç gün içinde birlik ve beraberlik tohumlarını ekmeyi başarır. Bilindiği gibi siyasî kuvvet için partiler şarttır. Dinî ve Ahlakî kuvvet için de dinî ve ahlakî cemaatler şarttır. Ahmediye cemaati siyasetten uzak durur. Eğer böyle işlere karışırsa o zaman kendi işlerinde bir gevşeklik meydana gelir.